

Plan mot kränkande behandling Anpassad Grundskola Noltorp Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, barns rättigheter samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslagen anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023-11-07

Diarienummer: Dnr 2023.273 BUN

Gäller för: Anpassad Grundskola Noltorp
och Fritidshem Boken

Giltighetstid: Läsåret 23/24

Revideras senast: 2024-11-07

Dokumentansvarig: Rektor

Om plan mot kränkande behandling

Enligt 6 kapitlet i skollagen ska skolan målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av elever samt arbeta för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Enligt diskrimineringslagen ska skola arbeta målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Skolor ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder. Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Samt en redogörelse för vilka åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året.

Vision

På vår skola ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling. Eleverna ska ges möjlighet att framföra sina åsikter oberoende av kommunikationssätt. Alla människors lika värde präglar verksamheten och är också vårt tydliga budskap utåt. Vi är alla olika och vi tar tillvara varandras styrkor och utvecklas tillsammans. All planering ska utgå från att alla elever ska kunna delta efter sina förutsättningar. Eleverna på Anpassad Grundskola är en del av Noltorpsskolan och deltar i skolans traditioner och aktiviteter där alla elever är medräknade från början.

Läroplan, Lgra 22

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, och
- i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.

Normer och värden, Lgra 22

Förklaring av centrala begrepp i planen

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker en elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbing*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är en kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som), könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyren), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd, IF eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: Direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier samt instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar är trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier* och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att varje läsår upprätta en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på skolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen mot kränkande behandling hos eleverna och ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Skolans kontinuerliga och hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och

könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar med trygghet, studiero och lärmiljö på vår skola.

Värdegrundsarbete

Många elever har svårt att förstå orsak – verkan, att förutse konsekvenser av sitt handlande och svårt att sätta sig in i en annan människas situation. Alla elever påverkas av hur vi vuxna bemöter och respekterar dem. Vi måste vara goda förebilder och ständigt reflektera över hur vi bemöter varandra och våra elever. För oss blir därför fokus på hur vi som vuxna bemöter eleverna.

I Anpassad grundskolas alla klasser och på fritidsavdelningen Boken arbetas det med frågor om människors olikheter, likheter och lika värde, hur man ska bete sig och säga för att inte såra eller kränka andra, hur man visar respekt för varandra – och hur man själv ska bli respekterad.

Trivsel- och trygghet

Rektor för kontinuerliga samtal med skolans personal och Elevhälsoteam kring klassplacering och gruppsammansättning, utifrån varje elevs behov. Klass och fritidshemsplacering utgår från kursplan och tidigare trygga kontakter med elever och personal. Elevhälsoteamet och rektor gör återkommande besök under läsåret med fokus på trygghet och studiero.

Det är högre personaltäthet på Anpassad Grundskola/Fritidshem än i Grundskola/Fritidshem, vilket leder till att eleverna kan få stöd av vuxna i arbetet med att bygga relationer. Undervisningens planering och genomförande utgår från elevernas tidigare kunskaper, erfarenheter och intressen oberoende av könstillhörighet och funktionsnedsättning.

Eleverna möts upp av kända vuxna när skolan/fritids börjar eller vid taxin varje morgon. Information mellan hem och skola förs muntligt, skriftligt och/eller via fotokalendern/Widgit Go på elevens iPad.

Vuxenstöd

I anpassad grundskola är vuxenstöd extra viktigt för att undvika att eleverna hamnar i situationer där kränkande behandling sker. När eleverna ska byta aktivitet eller börja/sluta för dagen följer därför pedagogerna dem till nästa aktivitet. Under raster finns ett vuxenstöd alltid nära tillgängligt för att personalen ska kunna överblicka och ingripa i situationer som kan upplevas kränkande.

Pedagoger i Anpassad Grundskola följer eleverna och hjälper dem in i de olika aktiviteterna/lekarna samt stöttar dem i samspelssituationer. De vuxnas

förhållningssätt visar vägen för hur man kan bemöta varandra i sociala sammanhang. Under året genomförs gruppstärkande/relationsskapande aktiviteter i olika elevgrupperingar och sammanhang.

Lärmiljö

I vardagen arbetar vi kontinuerligt med att skapa en trygg lärmiljö på vår skola. För att undvika olika konfliktsituationer, arbetar vi med planering och förutsägbarhet. Syftet är att eleverna ska känna sig trygga i de olika sammanhang de befinner sig i under dagen. Vi har förbestämda platser i klassrum och i matsal för att skapa trygghet.

Efter flytt till nybyggda Noltorpsskolan är lokalerna för Anpassad Grundskola ännu mer tillgänglighetsanpassade, med liftar, ljudisolerade dörrar, projektorer utan skugga med touch, färre trösklar, eget omklädningsrum i idrotten, sinnesrum mm. För att skapa matro och kunna ge det stöd eleverna kräver i form av matning, sondning och lugn miljö så erbjuds eleverna att äta i klassrummet eller i en mindre matsal.

Skolan arbetar aktivt med att skapa tillgängliga lärmiljöer där eleverna ska kunna delta utifrån sina förutsättningar. Lärmiljön tydliggörs genom alternativ kompletterande kommunikation (AKK), så som bild-, tecken-, taktilt- och auditivt stöd. Utegården är anpassad efter eleverna och utgör också ett lärande rum.

Schemabrytande aktiviteter planeras av lärare eller fritidsledare som tillsammans tänker kring hur alla kan delta utan att låta funktionsnedsättning bli ett hinder.

Språkbruk och jargong

Skolan har ett aktivt arbete för att främja gott språkbruk och en kamratlig anda mellan elever och elever och personal. Skolans pedagoger hjälper eleverna att finna andra sätt att ta kontakt om eleven använder ett språkbruk som sårar och kränker elever och vuxna.

Elevråd och matråd

Elevråd och matråd sker liksom grundskolan kontinuerligt under läsåret, där representanter från Anpassad Grundskola deltar.

Samverkan med grundskolan

Ansvariga lärare planerar traditioner och aktiviteter med grundskolans lärare under hela året med utgångspunkten att alla elever ska ha förutsättningar att delta på lika villkor.

Frånvaro

Frånvaro redovisas varje dag i skola 24 av vårdnadshavare och personal. Vid behov har vårdnadshavare och lärare telefonkontakt. Vid längre eller upprepad frånvaro rapporterar läraren till rektor. Frånvaron analyseras i elevhälsoteamet som sedan tillsammans med läraren planerar hur elevens utbildning ska genomföras framåt.

Årshjul

Maj-Juni

- Med läsårets dokumentation som grund samt tillsammans med analys av årets anmälningar, utvärderas årets arbete. Resultatet utgör utgångsläget för upprättande av nästa års plan
- Behov av kompetensutveckling i området identifieras och planeras in för nästkommande verksamhetsår

Augusti-September

- Värdegrundsarbete i klass/fritidshem (Augusti)
- Med utgångspunkt i föregående läsårs resultat, diskrimineringsgrunderna och annan kränkande behandling görs en kartläggning av risker och hinder i verksamheten. Planen för kränkande behandling uppdateras utifrån resultatet.
- Mål och åtgärder upprättas och beslutas samt hur de konkret följs upp och av vem.
- Säkerställer att alla känner till innehållet i planen, sätter upp en tidsplan för uppföljning och även rutiner för anmälan
- Elevhälsan ser över sitt årshjul för värdegrundsarbete under läsåret
- Pedagogerna reflekterar kring otrygga platser i skolan

Oktober-Juni

- FN-dagen (Oktober)
- Barnkonventionens dag (November)
- Rocka Sockor, Down syndrom-dagen (Mars)
- Arbete med årets prioriterade mål och aktiva åtgärder
- Pedagogerna och eleverna reflekterar kring otrygga platser i skolan. Tankar förs vidare till elevrådet.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med elever, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Elevernas delaktighet

Årets prioriterade mål i planen mot kränkande behandling lyfts på olika sätt i klasserna beroende på elevernas mognad, ålder och verksamhet. Eleverna görs delaktiga genom att deras upplevelser av trygghet och studiero fångas upp i början av varje termin. Detta sker först i klassråd sedan vidare i elevrådet. Klassrådet föreslår egna regler för trivsel och trygghet. Dessa regler delas sedan med elevrådet där likheter och olikheter blir tydliga. Elevrådet jämför därefter gemensamma regler med grundskolans regler. Både klassråd och elevråd för samtal kring vilka åtgärder skolan bör arbeta med, för en ökad trivsel och trygghet. För de elever som av olika anledningar har svårt att uttrycka sin upplevelse av trygghet och studiero riktar all

pedagogisk personal en särskild uppmärksamhet genom tex. observationer, TAKK, kommunikation med samtalsmatta och samtal med vårdnadshavare.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen om kränkande behandling presenteras på föräldramöten i samband med att vi också lyfter frågor om värden och normer i skolan och samverkan med hemmet. Vårdnadshavares synpunkter från respektive föräldramöte sammanställs och beaktas i det fortsatta arbetet. När planen är fastställd publiceras den på hemsidan och meddelande skickas ut via Arenan.

Personalens delaktighet

Utifrån de resultat som bland annat visar sig i samtal och kartläggningar arbetar personalen i sina respektive arbetslag med förslag till åtgärder och insatser. Respektive arbetslag ska också reflektera och dokumentera vilka risker man ser utifrån diskrimineringsgrunderna. Dessa sammanställs av specialpedagog och rektor. Vid gemensamt APT går rektor igenom sammanställning utifrån lärarnas arbete och hur årets plan ser ut. Det är inte bara pedagogisk personal som involveras utan även vaktmästare, administratör, matsalspersonal samt övrig personal som jobbar i skolans lokaler.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Nedan beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Strukturerade rastaktiviteter där alla elever kan delta.
Aktiva åtgärder	Fortsatt planering och breddande av aktiviteter för att fler elever ska kunna ha möjlighet till integrerande rastaktiviteter.
Resultat	Grundskolans rastaktivitets-ansvariga har planerat rastaktiviteter som passar både anpassade grundskolans och grundskolans elever. Personal från anpassad grundskola har tillsammans med ett fåtal elever deltagit i rastaktiviteter tillsammans med elever i grundskolan. Materialet för rastaktiviteter har kompletteras ytterligare för att passa fler elever. Anpassad grundskola har fått bristfällig information om vilka aktiviteter som är aktuella för veckan.
Analys	De gemensamma rastaktiviteterna har bidragit till att vissa elever från anpassad grundskola fått givande aktiviteter och integrerats i övriga skolan. Delaktigheten förutsätts öka om information med planerade lekar/aktiviteter finns tillgängliga på förhand. Elever i anpassad grundskola behöver ofta förberedas inför aktiviteter. Läsåret 23/24 önskas ett mail med information om planerade aktiviteter.

Mål från föregående läsår	Erbjuda en god lärmiljö såväl socialt som pedagogiskt utifrån elevernas individuella behov.
Aktiva åtgärder	Arbeta gemensamt kring förhållningssätt. Involvera eleverna i samtalet, och se varje aktivitet som en lärsituation. Skapa en helhet över hela dagen.
Resultat	Vi arbetar aktivt med att anpassa för varje elev och skapar grupper utifrån kunskapsnivå, förmåga och vilka elever som fungerar bra tillsammans. Under läsåret har vi gjort ändringar när vi identifierat behov hos eleven. När elever uttryckt behov har vi gjort anpassningar utifrån

	önskan om ett mindre sammanhang, till exempel att arbeta enskilt eller byta miljö.
Analys	<p>Detta är ett ständigt pågående arbete och anpassningar för god lärmiljö görs i stort och smått dagligen. Upplevelsen är att de förändringar som gjorts under föregående läsår ofta fungerat, och i de fall det fungerat sämre har vi fått tänka om. Vi kan aldrig ha ett statiskt arbetssätt. Att lyssna på elevers behov är en förutsättning för en god lärmiljö och trygghet.</p> <p>Tillsammans behöver vi uppmärksamma positiva lärsituationer, så att alla medvetandegörs om vårt arbete utifrån vår läroplan. Vi tror på att tydliggöra för elever när de gör framsteg. Gemensamma ytor, såsom Torget, behöver intrycksaneras och rensas på lösa leksaker. De iordningställda leklådorna används istället vid lek.</p>

Mål från föregående läsår	Ökad kunskap om KB-process.
Aktiva åtgärder	Introduktion av KB-process på APT. Personalen börjar använda sig av det vid kränkningar.
Resultat	Vi har fått bättre kunskap om KB-processen och börjat dokumentera kränkningar i de fall de sker. Antalet KB-anmälningar under året har ökat. I de fall vi väljer att inte göra en KB-anmälan har vi samtal och diskuterar oss fram till om vi ska anmäla eller ej.
Analys	<p>Det känns inte alltid lätt att veta hur man ska agera i frågan. En del situationer beror på elevens funktionsnedsättning och kan inte ses som en medveten kränkande handling. Fortsatt metodarbete bör ske med pedagoger och elevhälsa för att se på vilket sätt systemet bäst kan användas och gynna den elevgrupp anpassad grundskolan har.</p> <p>Vi behöver förtydliga vad en kränkande behandling är i förhållande till funktionsnedsättningen IF.</p>

Kartläggning av risker och analys - förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Översynen behandlar nivåerna elev, klass, och skola. De risker som vi beskriver nedan har vi identifierat genom analys av tidigare anmälningar om kränkande behandling, resultat från trivselenkäten, observationer gjorda av av lärare och elevhälsans personal samt inkomna synpunkter från vårdnadshavare

Risker identifierade avseende kränkande behandling

Vi har uppmärksammat att några händelser av kränkande behandling mellan eleverna grundar sig i, eller börjar med taskiga/kränkande kommentarer eller kroppsspråk/gester. Risken för detta är störst vid övergångar mellan lektion och rast och i den fria leken.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i skolan.

Kön, könsidentitet och sexuell läggning

Vi kan se att det generellt i samhället finns en risk att elever blir olika behandlade beroende av vilket kön hen har, eller identifierar sig med. Risken beror på ett normativt tänkande i såväl skolan som i samhället i stort. I alla verksamheter kan det finnas en risk att elever känner sig utsatta på grund av sexuell läggning då värdeladdade ord kopplade till sexuell läggning används som skällsord. Vi ser inte att detta är en stor risk i vår verksamhet, men vi behöver ändå ha en medvetenhet kring detta.

Etnisk tillhörighet och religionsuppfattning

Skolan identifierar motsvarande risk som för kön, könstillhörighet och sexuell läggning.

Funktionsnedsättning

Vi ser risker att elever med funktionsnedsättning blir diskriminerade genom otillgänglig miljö, såväl socialt, pedagogiskt och fysiskt. Vid gemensamma aktiviteter med grundskolan finns en risk att anpassade grundskolans elever inte kan delta på sina villkor pga sin funktionsnedsättning och dess begränsningar.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering samt identifierade behov ligger till grund för de insatser som genomförs under kommande år.

Prioriterat mål	Aktiv åtgärd fritids	Aktiv åtgärd skola	Ansvarig för insatsen/er	Uppföljning ,hur och ansvarig
Ökad kunskap om KB-process	Förtydliga när och hur en KB-anmälan görs.	Fortsatt metodarbete med pedagoger och elevhälsa i syfte att skapa kunskap kring hur systemet bäst kan användas och gynna den elevgrupp anpassade grundskolan har.	Rektor och EHT	Alla följer upp målet på APT
Strukturerade rastaktiviteter där alla elever kan delta.		Ta del av grundskolans planering och delta i aktiviteter utifrån våra elevers förutsättningar. Viktigt med framförhållning för att kunna förbereda våra elever.	Pedagoger i skolan och Rektor	Alla följer upp målet på APT
Stödja eleven i den sociala utvecklingen	Uppmärksamma positiva uttryck till varandra och till personal. Delta i konflikthantering. Visa på goda exempel i hur man bemöter okända människor.		Pedagoger på fritids	Alla följer upp målet på APT

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

När det finns misstanke om att en elev blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor via KB-process.

Ta reda på vad som har hänt. Samtala med den som blivit utsatt och den som har kränkt. Prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.

När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Om personal utsätter elev för diskriminering eller kränkande behandling

En anmälan i KB-process görs även om någon personal utsätter en elev för diskriminering eller kränkande behandling.

För elever och vårdnadshavare

Har du som vårdnadshavare ett barn som blivit utsatt eller vet någon som har blivit utsatt och har behov av att prata med någon? Vänd dig till någon du känner förtroende för, ditt barns klasslärare, fritidspersonal, skolsköterska eller kurator.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta rektor eller klasslärare. Alternativt kan du använda blankett som du finner på skolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för skolans arbete för att förhindra kränkande behandling och diskriminering. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer Anpassad grundskola Noltorp:

Rektor Anna Lifvergren 0322 - 61 62 33

Kurator Annelie Benjaminsson 073 - 42 69 759

Psykolog Malin Hedin 070 - 24 42 842

Specialpedagog Vakant

Skolsköterska Elisabeth Ingemarsson 072 - 46 56 441

Fritidshemmet Boken 073 - 34 79 341

Bilagor